

KOMMUNLEDNINGSKONTORET
Marie Björkman

Socialnämnden 2017-03-22

Reviderad modell för kvalitetsbonus i särskilt boende

Sammanfattning

Socialnämnden har beslutat om en modell för kvalitetsbonus i särskilt boende. Första bonusår är 2016, då åtta särskilda boenden har tilldelats en kvalitetsbonus.

I samband med tillämpning av modellen har uppmärksamats behov av att förtydliga och utveckla vissa delar. Den reviderade modellen föreslås tillämpas från och med bonusåret 2017. Socialchefens förslag till reviderad modell för kvalitetsbonus biläggs tjänsteutlåtandet.

Förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner förslaget daterat den 6 mars 2017 avseende reviderad modell för kvalitetsbonus i särskilt boende.
2. Den reviderade modellen gäller från och med bonusåret 2017.

Ärendet

Socialnämnden beslutade den 18 november 2015 (dnr SON 2015/41-04) att införa en modell för kvalitetsbonus i särskilt boende. Syftet med modellen är att stimulera till utveckling av kvaliteten i verksamheten så att målet att äldreomsorgen i Täby ska vara i länets absoluta toppklass år 2018 kan uppnås.

Första bonusåret är 2016, då åtta särskilda boenden kvalificerat sig för bonus. Det har under arbetets gång framkommit att modellen behöver justeras och kompletteras för att skapa tydlighet i tillämpningen.

I bilaga finns förslag på reviderad modell att tillämpas från och med bonusåret 2017. Föreslagna justeringar redovisas i tabellen nedan.

Rubrik	Föreslagen justering	Motivering
	Utförare som anslutit sig till bonusmodellen deltar till dess att utförare meddelar utträde eller till dess att kommunen meddelar att bonusmodellen upphör.	Ett förtydligande.
Modellens uppbyggnad	Indikatorvärden (målvärden)	Begreppet indikatorvärde används i kommunens målstyrningsmodell och har därför ersatt det tidigare begreppet målvärde.
Motivering till val av indikatorer	Nytt stycke	Avser att helt kort beskriva valet av indikatorer.
Indikatorvärde	Indikatorvärde 1 respektive indikatorvärde 2 (tidigare 2016 respektive 2018)	I stället för att ange årtal föreslås att bonusen anges i två nivåer eftersom utförare oavsett år kan erhålla bonus i båda nivåerna.
Beräkning av sammanvägt indikatorvärde och resultat	Det sammanvägda indikatorvärdet samt resultat anges med en decimal.	För att undvika problematik vid avrundning till heltal föreslås att värdena anges med en decimal.
Beräkning av bonus	Bonus utgår med fastställd bonusnivå multiplicerad med verkställda dygn i kommunens verksamhetssystem.	Är ett förtydligande. I tidigare version stod "inrapporterade och fakturerade". Verkställda dygn innebär att det är dygn som är inrapporterade och godkända av kommunen.
Sammanslagning av resultat för små boenden	Ny text, tillämpas från 2016.	För att små enheter med färre än 15 platser ska ha en chans att delta i bonusmodellen föreslås att resultaten för dessa slås ihop.

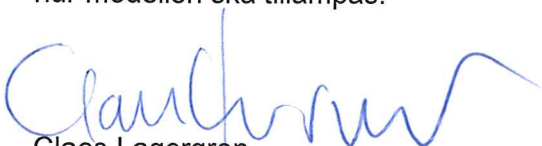
<p>Resultat för enheter som inte kunnat registrera smärtskattning</p>	<p>Ny text, tillämpas från 2016</p>	<p>I de fall det inte har avlidit någon person under året, räknas det som att boendet har uppnått fullt resultat.</p>
<p>Utbetalning av bonus</p>	<p>Ny text</p>	<p>Den tidigare skrivningen, som säger att <i>förslag</i> på fördelning ska presenteras för nämnden, innebär att socialnämnden måste besluta om fördelningen (beslutsärende). Enligt kommunens jurister handlar det dock om verkställighet, eftersom modellen och fördelningsprinciperna är fastställda. Ärendet blir då ett informationsärende.</p> <p>Vidare föreslås att månad för information i nämnd ändras till "senast i mars" (nu februari), för att säkerställa fullständig inrapportering i bl. a palliativregistret.</p> <p>Innehåller också förtydligande om bonus när utförare upphör med sin verksamhet under bonusåret. Samt bonus vid ägarbyte.</p>

Ekonomiska aspekter

De föreslagna ändringarna innebär inte några ekonomiska konsekvenser.

Överväganden

Föreslagna justeringar syftar till att tydliggöra villkoren för att erhålla bonus samt hur modellen ska tillämpas.

Claes Lagergren
Socialchef

Marie Tid
Avdelningschef

Bilaga PM 2017-03-06 reviderad modell för kvalitetsbonus i särskilt boend

KOMMUNLEDNINGSKONTORET
Marie Björkman

Kvalitetsbonus inom särskilt boende i Täby kommun

Ersätter modell antagen av socialnämnden 2015-11-18 (dnr SON 2015/41-04)

Inledning

Vid utgången av innevarande mandatperiod år 2018 ska äldreomsorgen i Täby kommun vara i länets absoluta toppklass. Det definieras som att Täby kommun ska finnas bland de fem kommuner i länet som har de högsta värdena för indikatorn "helhetsomdöme" i den nationella brukarundersökningen.

Socialnämnden beslutade den 18 november 2015 att införa en modell för kvalitetsbonus i särskilt boende. Syftet med bonusmodellen är att stimulera utvecklingen av kvaliteten i verksamheten så att målet om länets absoluta toppklass kan uppnås. Modellen bygger på målstyrningens fyra grundprinciper: mål, indikatorer, målvärden och ersättning.

Bonusmodellens omfattning

Utförare som driver särskilt boende för äldre enligt 5 kap. 5 § socialtjänstlagen (2001:453) SoL

- med vård-och omsorg och/eller demens och
- som ingår i kommunens valfrihetssystem

kan välja att ansluta sig till bonusmodellen.

I kommunens valfrihetssystem ingår utförare som är godkända enligt lag om valfrihetssystem (2008:962) LOV, upphandlade enligt lag (2007:1091) om offentlig upphandling LOU samt kommunens egen regi.

Deltagandet är frivilligt. Utförare som önskar ansluta sig till bonusmodellen anmäler detta till avdelning äldreomsorg, som upprättar en överenskommelse mellan kommunen och utföraren. Överenskommelsen, som blir ett tillägg till aktuellt avtal, gäller så länge avtalet gäller.

Utförare som anslutit sig till bonusmodellen deltar till dess att utföraren meddelar utträde eller till dess att kommunen meddelar att bonusmodellen upphör.

De utförare inom valfrihetssystemet som väljer att inte ansluta sig till bonusmodellen ersätts för uppdraget enligt fastställd grundersättning.

Avgränsning

Bonusmodellen omfattar inte utförare som tillhandahåller enstaka platser genom direktupphandling, driver särskilt boende med annan inriktning än vad som beskrivs ovan eller driver verksamhet i Täby kommun som inte ingår i kommunens valfrihetssystem.

Modellens uppbyggnad

Modellen består av fyra delar, vilka bygger på grundprinciperna för en målrelaterad ersättning:

1. Mål
2. Indikatorer som visar riktningen
3. Indikatorvärden (målvärden) som visar som målet är uppnått
4. Ersättning utifrån uppnått resultat (bonus för uppnådda mål)

Mål

Den politiska viljeinriktningen i form av mål och budget fastställs årligen i en verksamhetsplan. Planens inriktningsmål fastställs av kommunfullmäktige. Fullmäktiges mål ligger till grund för socialnämndens mål, som omfattar nämndens samtliga verksamhetsområden.

Inriktningsmål	Nämndmål	Indikator	Indikatorvärde
Verksamheter som finansieras av Täby kommun håller hög kvalitet	Verksamheter som finansieras av socialnämnden håller hög kvalitet.		

Tabell 1: Inriktningsmål och nämndmål. Kvalitetsbonus särskilt boende.

Indikatorer som visar riktningen

En indikator är ett mått som ska påvisa, indikera, ett underliggande förhållande eller en utveckling. En indikator används ofta för att följa upp resultatet av olika insatser eller åtgärder samt för att tydliggöra kvaliteten för olika intressenter.

De första indikatorerna är hämtade från Socialstyrelsens indikatorbibliotek, vars indikatorer bland annat används i Öppna jämförelser och i den nationella brukarundersökningen¹. Gemensamt för dessa är att de har fastställts med hjälp av ett antal kriterier så som att de mäter det som är avsett att mäta och att de är påverkbara så att exempelvis en utförare ska kunna påverka indikatorns utfall. De övriga två indikatorerna är lokalt fastställda.

¹ "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?"

Indikator	Beskrivning	Källa	Mäts genom
Helhetsomdöme	Andel brukare som är ganska eller mycket nöjda med boendet som helhet	Socialstyrelsens indikatorbibliotek	Socialstyrelsens nationella brukarundersökning. Resultatet avser boendet som helhet.
Smärtskattning sista levnadsveckan	Andel avlidna brukare som smärtskattats under sista levnadsveckan	Svenska palliativregistret	Utförarens egen rapportering. Resultatet avser brukare från Täby kommun.

Tabell 2: Indikatorer inom bonusmodellen.

Motivering av val av indikatorer

Helhetsomdöme	Är den indikator som bäst avspeglar kvaliteten i verksamheten som helhet.
Smärtskattning	Palliativ omvårdnad, vård i livets slutskede, är en stor del av den vård och omsorg som ges i särskilt boende. Ett gott och värdigt omhändertagande under livets sista tid är därför särskilt viktigt, där smärtskattning ingår som en väsentlig del.

Indikatorvärde

Varje indikator i modellen har två *indikatorvärden* som visar om målet är uppnått. Indikatorvärdena fastställs av socialnämnden. Till varje indikatorvärde är kopplat ett bonusbelopp.

Inriktningsmål	Nämndmål	Indikator	Indikatorvärde 1	Indikatorvärde 2
Verksamheter som finansieras av Täby kommun håller hög kvalitet (VP)	Verksamheter finansierade av socialnämnden håller hög kvalitet (VP)	Andel äldre som sammantaget är ganska eller mycket nöjda med sitt särskilda boende (Andel nöjda brukare)	Minst 82 procent	Minst 90 procent
		Procentandel av avlidna som smärtskattats	Minst 80 procent	Minst 80 procent

		under den sista levnadsveckan.		
--	--	-----------------------------------	--	--

Tabell 3: Indikatorer och indikatorvärden i nivå 1 och 2.

Indikator	Källa till nivå på indikatorvärde
Helhetsomdöme	Indikatorvärde 1 motsvarar länets resultat 2016 i den nationella brukarundersökningen. Indikatorvärde 2 är fastställt lokalt.
Smärtskattning sista levnadsveckan	Indikatorvärde 1 och 2 är fastställt utifrån lokala mätningar.

Tabell 4: Källor till indikatorer.

Viktning av indikatorer

Utifrån en prioritering av det område som indikatorn avspeglar tilldelas varje indikator en *vikt*. Ju högre vikt desto mer prioriterat eller viktigt bedöms området vara.

Indikator	Vikt
Helhetsomdöme	0,80
Smärtskattning sista levnadsveckan	0,20
Summa	100

Tabell 5: Viktning av indikatorer.

Beräkning av sammanvägt indikatorvärde

För att nå upp till bonusnivå 1 eller 2 ska utföraren nå upp till ett sammanvägt indikatorvärde (målvärde). Det fås genom att

- 1) Multiplicera varje indikatornivå med aktuell vikt.
- 2) Summera resultatet per indikatornivå

Det sammanvägda indikatorvärdet och det sammanvägda resultatet anges med en decimal.

Indikator	Indikator- värde 1	Vikt	Beräkning
Helhetsomdöme	82	0,80	65,6
Smärtskattning	80	0,20	16
Sammanvägt indikatorvärde bonusnivå 1:			81,6 = 82
Indikator	Indikator- värde 2	Vikt	Beräkning
Helhetsomdöme	90	0,80	72
Smärtskattning	80	0,20	16
Sammanvägt indikatorvärde bonusnivå 2:			88

Tabell 6. Beräkning av sammanvägt indikatorvärde i nivå 1 och 2.

Beräkning av bonus

Bonus kan utgå i två nivåer:

- Bonusnivå 1: Om resultatet motsvarar det sammanvägda indikatorvärdet i indikatornivå 1 eller däröver upp till indikatorvärdet i indikatornivå 2. Bonusbeloppet i indikatornivå 1 motsvarar 80 procent av beloppet i nivå 2. Bonusnivå 1 är fastställd till 102 kronor per dygn.
- Bonusnivå 2: Om resultatet motsvarar indikatorvärdet i indikatornivå 2 eller däröver. Bonusnivå 2 är fastställd till 128 kronor per dygn.

Bonus beräknas på boendets sammanlagda resultat. Bonus utgår med fastställd bonusnivå multiplicerad med *verkställda dygn* i kommunens verksamhetssystem Combine under perioden 1 januari – 31 december.

Exempel:

Indikator	Utförares resultat	X vikt	Summa	Bonusnivå
Helhetsomdöme	85	0,80	68	
Smärtskattning	78	0,20	15,6	
<i>Sammanvägt resultat</i>			83,6	1

Tabell 7. Exempel beräkning av bonus.

Bonus	Antal verkställda dygn	Summa bonus
128 kr per dygn	6 400	102 x 6 400 = 652 800

Tabell 8. Forts. exempel beräkning av bonus.

Sammanlagning av resultat för små boenden

I den nationella brukarundersökningen fordras minst sju svar för att ett resultat ska publiceras. För att möjliggöra för små boenden att få ett resultat, och därmed bonus, finns en möjlighet att slå samman resultaten och redovisa dessa som en enhet. Socialstyrelsen är behjälpliga med beräkning m.m. Hanteringen förutsätter ett godkännande av berörda utförare. Resultatet presenteras i den nationella sammanställningen under rubriken "små enheter".

Resultat för enheter som inte kunnat registrera smärtskattning

Indikatorn "smärtskattning" handlar om andelen avlidna brukare som registrerats och smärtskattats under den sista levnadsveckan. Om det i en utförares verksamhet inte avlidit några brukare under innevarande år, och någon smärtskattning därför inte har kunnat registreras, anses i dessa fall boendet ha uppnått fullt resultat (100 procent registrerade).

Utbetalning av bonus

Socialnämnden informeras om fördelning av bonus senast i mars månad påföljande år.

Bonus utbetalas till det konto som finns registrerat hos kommunen om inget annat har överenskommits.

Om det sker ett ägarbyte under innevarande år, tillfaller bonusen det företag som tar över verksamheten förutsatt att verksamheten drivs vidare i Täby kommun.

Utförare som upphör med sin verksamhet i Täby kommun under innevarande bonusår erhåller ingen bonus.